

ARNHEMSE SCOURANT.

ZATURDAG 16 MEI.

De prijs der Advertentien is, van een regel, 1.00, en voor elke regel daarboven 20 centen, behalve 55 centen zegelgeld, voor elke plaatsing.

De prijs der Advertentien is, van een regel, 1.00, en voor elke regel daarboven 20 centen, behalve 55 centen zegelgeld, voor elke plaatsing.

De gewoontedag der Kamer.

De zitting der Kamer. De zitting der Kamer is heden te zamen eenig voordeel aangebragt. Aan den heer BRUCE, misschien, die zijn eenvoudiger ridderkruis in een kommandeurskruis zag veranderen, en zijne kans, om weldra onder de ervaren ambtgenooten van den heer VAN HALL neder te ziten, vermeerderen zag.

De wetgevende magt handelt alsof wij in de beste der werelden leefden; alsof wij slechts te zeten hadden op hetgeen anderen voor ons verlat hebben. En toch, een enkele blik op de Kamer was voldoende om haar te overtuigen, dat er nog veel te doen is, eer men zeggen kan, dat de staat zich in eenen gewenschten toestand bevindt. Waar men zich keert of wendt, ontdekt men ontevredenheid over eenen loop van zaken, welke een vreesachtig gevoel van onzekerheid, die uitvlugten en hulpmiddelen voor bewijzen der voortreffelijkste staatkunde wij doen doorgaan, zijn voor niemand een geheim: van daar dat heer van oppositie-bladen; hetwelk, dagelijks aan groeiende, dagelijks aan lezers wint, terwijl de bladen, die de regering verdedigen — en hun getal is zeer gering — of eenen woegen dood sterven, of, door wemigen gelezen, een kwijnend lezen rondslepen. De leden der Kamer zelve, enkelen na, dat de Kamer het denkend gedeelte der natis weinig invloed heeft; zij beklagen zich over de harde beoordeelingen, welke de verlegenwoordiging treffen. En nu, om te zagen, dat men zich daartegen te verzetten, is het meest werkelijk verdienstelijk bij het volk?

Twee wegen staan haar daartoe open. Eerste, de beste, die de heilrijkste toekomst voorspelt, en die van nu nog vrijwillig te handelen, gelijk in het vorig jaar de heren tegen-mannen voorstelden. De tijd zou kunnen komen, dat men haar meer afdwong dan zij nu zoude behoeven te geven. De tweede, grondwet te handhaven, in spijt van de overtuiging, dat het gevaarlijkste middel, dat men aangrijpen kan. En dat die overtuiging bestaat, dat men der natis, ten minste wils maken wil, — blijkt bij elke gelegenheid. De Kamer meent zelfs zeer verdienstelijk te handelen, wanneer zij die overtuiging, dat men in weerdigheid het ontbreekt

baar echter, aan de moed om overeenkomstig die overtuiging te handelen. De overtuiging, en zoo zwak is die overtuiging, dat dit genoegzaam is om de verlegenwoordiging van eene duidelijke en bepaalde verklaring terug te houden. Men wil zich den schijn geven van iets te doen; en daarom geeft men hoeg op van zijne wenschen, in het geheim hopen de van alle werkzame tusschenkomst bevrijd te blijven. In het dagelijksche leven reeds wantrouwt men hen, die den mond vol hebben van betuigingen en geloofwaardig, wanneer men ziet, dat men zich daarbij niet blijft bepalen, maar overeenkomstig die betuigingen handelt; hoe veel meer dan in het openbare leven? Met instellingen, aan welke niemand over geloof, welke zelfs zij, die ze behouden willen, in allerlei bogten wenden en draaijen, ten einde te eenigzins te doen overkomen, dat zij zich op den duur niet regeren. Alleen daar is kracht bij en het is voor de regering, alleen daar kan een veld wezenlijk bloejen, waar de wet de uitdrukking der verstandige volksgedachte is en allen zich vereenigen, om haren wil te verwezenliken en te gehoorzamen.

Wanneer de Kamer geene heering durft voorstellen, wanneer zij niet hare overtuiging, maar die der ministers meende te moeten volgen, kan zij nog tot den bloei des lands medewerken door eene krachtdadige tusschenkomst voor de algemeene volksbelangen, door een nauwkeurig toezigt op de handelingen des bestuurs. Wanneer intusschen, zag men haar voor de verongene grondwet of miskende wetten optreden? Zekerlijk niet in de afgelopen zitting, nu er men dan een voerval plaats had, hetwelk hare belangstelling had beboeren op te wekken. En zweeg zij niet alsof haar de zaak geheel onbekend ware? Wie interpelleerde de ministers omtrent hunne binnen- en buitenlandse staatkunde? wie vroeg van hen rekening voor de misbruiken, in de kolonien gepleegd? Zij zwegen, tenzij men enkele woorden der heeren VAN DAM VAN ISSELT en STROM, twee der negen-mannen, ontzondert; woorden, welke, in het voorbijaan gezegd, niemands aandachts schansen te trekken. Hebben de maatregelen, door de Kamer genomen voor de zedelijke, verstandelijke en stoffelijke belangen der natis, dat ge-

mis aan geestkracht en moed vergoed? Wij weten niet waar wij die zoeken moeten. Of zullen die belangen bevorderd heeten, wanneer wij den staat bij de pensioenwet aan zijne beloften, om eene zekere belooning voor bewezen diensten te zullen geven, zien ontrouw worden, daarvan gewelddadig een gedeelte inhouden en allen noodzaken daaraan deel te nemen? Zullen de menigvuldige wetten, genomen tot verhoging der begrooting, de belangen der burgerij heeten te bevorderen?

Deze zitting had niets, waardoor zij zich konmerkte, dan de verregaandste laauwheid en beginselloosheid. Zij behoort tot de onbeduidendste, welke wij in lang zagen. Bij den dreigenden nood, mithoofde van den ongelukkigen aardappelen-ogst, nam men slechts halve maatregelen, en deze veldende zijn, zal dit niet het gevolg wezen van de wijsheid der ministers, welke dit niet vooraan kan, maar van de goedheid der Voorzienigheid, welke naast de ramp redding stelde. Met het erkende doer, niet om gelijkmatigheid te bevorderen, maar om de drukpers, welke de eigenheide der ministers niet vleijen wil, te beteugelen, heeft de wetgevende magt op de zagselwet een lap gezet. Allezins den vrees handel voorstande, heeft zij, hetgeen daarmede het meest strijdt, tot wet verheven. Ziet daar, welke de belangrijkste maatregelen zijn, in deze zitting tot stand gebragt. Niemand behoeft er rouw over te gevoelen, dat zij geëindigd werd. Moge eene nieuwe haar voorbeeld niet volgen; want zoo nog eenige weinige — en wij zijn tot de ongelukkige oude tijden van het verouwen, vertrouwen en niets uitvoeren totagekeerd.

Buitenslandsche berichten.

GRIEKENLAND. Athene, 26 april. De feitelijken der militaire school in den Piraeus zijn tegen hunne officieren opgestaan. De evelpiden (dit is de naam der feitelijken) 80 in getal, haadden hunne geweren en twee kanonnen deden eenige schoten in de lucht, en verhoorden den overste, den majoor, den hoofdman en vier andere ren uit het kadettenhuis. Aan de te hulp spoedende gendarmen verklaarden zij, dat zij slechts aan den minister van oorlog zeiven de reden van den onrust wilden mededeelen, en zij anderen, die niet waren bij waagden, met kogels zouden begroet worden. Dit viel in den avond van den 25sten deze voor. Den volgenden morgen kwam de minister van oorlog, en toen verklaarden de evelpiden, dat zij over hunne

officieren en onderwijzers ontvreeden waren, omdat zij slordig onderrigt gaven en het voedsel boven alle beschrijving slecht was. Een treurig onderzoek heeft bewezen, dat alle grieven maar al te gegrond waren, en men verwacht eene groote verandering van het personeel der officieren en onderwijzers. De evelde, zijn uitwepend, en acht der belhamels als gemeene soldaten in de armee ingelijfd.

— Het bestuur houdt zich onledig met de voorloopige werkzaamheden tot het verleggen van het arsenaal van Poros, welks hayen verzand is, naar Salamis. De haven van Salamis heeft eenen voortreffelijken ankergrond, en men kan dezelve bij elken wind in- en uitloopen. In den Piraeus wordt een gebouw ingerigt tot eene kweekschool voor de marine. Het doel der regering is, om alle groote inrigtingen of in de hoofdstad, of in haren omtrek bijeen te brengen. De plaatselijke gesteldheid maakt, dat de haven van Salamis, zoowel van de zee- als van de landzijde, beter kan versterkt en verdedigd worden, dan in Poros mogelijk is.

OOSTENRIJK.

Wenen, 5 mei. Naar men verneemt zullen eenige vorstelijke personen uit Duitschland in de volgende maand deze hoofdstad bezoeken, om de plegtige ontblooting van het monument voor wijlen keizer Frans bij te komen.

Uit Gallicie luiden de berigten bij voorduring bevredigend. De veldarbeid des voorjaars is reeds behoorlijk verrigt, en het winterkoorn belooft den rijksten oogst.

HONGARIJE.

Pesth, mei. De hongaarsche autocratie ontwikkelt sedert eenigen tijd eene bewonderenswaardige zelfberadenheid, om hare burgerlijke stelling moreel bij het volk te bevestigen, en tracht zich in uitgebreiden kring populair te maken. Onder anderen heeft er zich eene vereeniging van dilettanten gevestigd, welke door de openlijke opvoering van geliefkoosde tooneelstukken, de hier bestaande inrigtingen van weldadigheid een belangrijke ondersteuning zoekt te verschaffen.

Als een heuglijk teeken in het kerkelijk leven van Hongarije moeten wij de beweging vermelden, welke zich in de laatste maanden heeft openbaard, en welke in een groot aantal opzien, en de overgang tot de katholieke kerk neemt in den laatste tijd onder de bevolking der grieksche belijden in het ong vallend toe, en met name heeft dat op de goederen van den rijkdom graaf *Bathyany* plaats. In Walkomy zijn 700, in Egres 257, in Mikos 800 inwoners tot het katholiek geloof overgegaan, en men hoopt slechts, dat geen wereldlijke of nationale invloed hierbij in het spel zijn sal.

PRUISSEN.

Potsdam, 9 mei. H. K. H. de prinses *Albert van Pruisen* heeft, op hare reis naar Gemenz, eenige dagen in den kring der koninklijke familie alhier doorgebracht en is heden ochtend verder gereisd.

Coblentz, 12 mei. Hoe bedroevend het ook voor onzen opper-procureur, den heer *Seue*, zijn moest, toen hij zag, dat zijne wetgevendende pogingen, om de voordeelen der wetgeving voor de Rijn-provincien in een belangrijk werk aan het geheele deutsche publiek voor oogen te stellen, eene aanklagt ten gevolge had, — even weldadig moest, aan den anderen kant, de deelneming op hem werken, welke niet alleen de Rijn-provincien, maar ook een groot gedeelte der bewoners van het deutsche vaderland, ja zelfs van Frankrijk en België, hem betoonen. Een spreuk der dier deelneming heeft, namelijk, de stad Trier gegeven, van waar heelen aan den heer *Seue* een adres is aangeboden door den raad dier stad, door de advokaten, notarissen, de notabelsten uit den koopmanstand en de overige burgerij ondertekend, in welk adres op de loffelijkste wijze van *Seue* en onze staats-regelings wordt gesproken, en tevens de deelneming wordt betuigd wegens de geregelde vertalingen, welke men den schrijver heeft aangedaan. Vele honderden hebben dit adres ondertekend.

ENGELAND.

Londen, 8 mei. Als een merkwaardig voorbeeld der activiteit van een handelshuis te New York, dat van de heeren *Holland* en *Aspinwall*, berigt men, dat het schip *Ann-Martin*, kapitein *Hayes*, van Shanghai in China, den 26sten maart met eene volle lading thee is aangekomen en den 28sten april (7 dagen later, die van aankomst en vertrek daaron-

der begrepen) vertrok hetzelfde schip naar Canton met eene volle lading goederen.

— Men heeft wel van de Noord-Amerikanen gezegd, dat zij al het hun in de gedachte komt, ten uitvoer brengen, en dat hetgeen anders voor fabrieke wordt gehouden, in de Vereenigde Staten eenigen schijn van nuttigheid bezit. Indien men een dagblad van New Orleans mag raadplegen, dan zoude het gouvernement der Unie voortdurens zijn, om binnen kort aan het ontbreken de tel aanbrenging aan te vragen van wapeningen ter zee, met behulp waarvan de kusten van de Vereenigde Staten beveiligd zoude zijn tegen elken aanval van de zijde van Mexico; er is hier sprake van het bouwen van 12 ijzeren stoombooten van eene zoo groote bouworde, dat zij even zwaar geschut zullen kunnen voeren als linie-schepen. Elke boot zoude niet minder dan 3900 tonnenlast meten, dat is 500 meer dan de *Great-Britain*. Zij zouden voor 6 maanden levensmiddelen aan boord nemen, en elke boot eene kwipandje hebben van 700 man. Maar dit is nog niet alles; want, in geval van nood, zouden deze reusachtige vaartuigen in drivende vestingen veranderd worden; op elk derselve zouden 10,000 soldaten plaats kunnen vinden, zoodat een leger van 120,000 man met alle snelheid naar elk bedreigd punt konde worden vervoerd.

Het dagblad, dat dit plan van het gouvernement mededeelt, voorsienende, dat men er geloof aan zal weigeren, zegt dat te Pittsburg het modelvaartuig reeds gebouwd is.

Londen, 11 mei. Sir *J. Graham*, de kanselier van den exchequer, de secretaris van staat voor koloniën en verscheidene andere leden van het gouvernement, hebben heden langdurige bijeenkomsten met sir *Robert Peel* gehad.

— In de City loopt het gerucht, dat sir *R. Peel*, bij de aanbidding van het budget in de tegenwoordige zitting, zal voorstellen om de twee administratiën van den accijns en het zegel en de directe belastingen tot eene samen te smelten. Deze verandering, welke eene schrède nader is tot de eenheid, is noodzakelijk geworden. Dewijl de accijns op landbouwprodukten is afgeschaft, en nog afgeschaft zal worden, dat de gelden, met welke inruing der beide administratiën waren belast, thans gezamenlijk niet meer zoo veel bedragen, als vroeger één derselve opbragt.

— Men berekent reeds het tijdstip, waarop de nieuwe wetgeving op de gronden van sir *Robert Peel* zal kunnen in werking gebragt worden. Men denkt niet, dat de leden der beschermende partij de meerderheid in het Hoogerhuis zullen erfangen.

FRANKRIJK.

Parijs, 11 mei. Naar men meent onderrigt te zijn, zou mejufvrouw *Heldevier*, dochter van den voormaligen nederlandschen gezant te Turin, welke hare ouders in een klooster ontvlugt was, thans met toestemming van dezelve, zich met eenen Sardineesch edelman in het huwelijk begeven. Zij zou menigmaal door de koning van Sardinië in het klooster bezocht zijn.

— De heden van Algiers ontvangen tijdingen zijn van geenerlei belang. Volgens den *Echo d'Oran*, is *Abd-el-Kader*, bij de vervolging door den kolonel *Canon*, door eenen sabelhouw zwaar in de dij gewond zijn; volgens den *Moniteur Algerien* zou hij zich in Djebel-Amour ophouden; de waarheid, echter is, dat men niet stellig weet, waar hij is, wat hij doet of wat hij voorheeft. De ontvoering der Onled-Najl is volkomen. De generaal *Jussuf* zal met zijne erlonne den herlog van *Lumale* te Guetel-Setter ontmoeten, van waar zij beiden, naar omstandigheden, hunne nieuwe rigting kiezen zullen. De parsa, den 22sten en 23sten april gedaan door de troepen, onder bevel van den kolonel *de Gerandon*, ging door de vele sneeuw, welke viel, met ontzaggelijken hinderpalen en groote gevaar gepaard. Bij dien tijd kwamen twee paarden, twee ossen en tien ezelvoren. Al de lammeren, die ibuitgemaakt waren, bloven op den grond bevroren liggen. Den 24sten werd het weder gunstiger, waardoor de kolonel *Saida* bereiken kon, van waar hij zich naar Mascara begaf.

— Het hier gevestigde genootschap tot afschaffing der slavernij, heeft tot de beide Kamers een verzoekschrift gericht, in hetwelk het erop aandringt, dat, ten minste in Algerie, de slavenhandel worde afgeschaft, wanneer het ook voor alnog ondoenlijk zij, de slavernij in de afrikaansche be-

zittingen van Frankrijk af te schaffen. Het onafhankelijk steuning van dit verzoek beroept het zich op het voorbeeld van... den beij van Tunis. Is het de schuld der verzoekers, dat dit beroep als een bloedige smaad klinkt? Een barbaarsche turksche hoofdman, de erigenaam eens zeeroovers, heeft, in spijt van alle gebruiken en veroordeelen van volk, het gewaagd eene schrède op te zetten, weg der monarchie te doen, welke de openbare magten van het hoogbeschaafde, gevoelige en van vrijheid droomende Frankrijk tot den huidige dag voor onmogelijk houden, tegen over welke men slechts stil kan blijven zitten. De slavernij in Algerie vroeger opheffen, dan in de andere koloniën, is zeker de zaak van achteraan beginnen; maar, dit is onverschillig, wanneer er nu slechts eindelijk eene behoorlijke bergtocht bestond, dat bij de afschaffings-zaak schommelen en bergoven kunnen prikkel nog hebben. Maar Frankrijks geweten is door het eeuwige smaaddied op Englands staatskonde al sedert jaren in slaap gewiegt, ja het schijnt nu zelf een politisch verpligt, om de afschaffingsvraag, den Engelsen ter spijt, onaangeroerd te laten.

— De heer *Dumas* heeft, naar men meldt, een tooneelspeler gevonden, aan welken hij de rol van den graaf de *Monte Christo*, in het tooneelstuk, hetwelk eerlang in zijnen schouwburg zal worden opgevoerd, gerustelijk meent te kunnen toevertrouwen.

Parijs, 12 mei. De Kamer der Pairs heeft met 108 tegen 7 stemmen het wets-ontwerp aangenomen, betrekkelijk de conventie met België.

— Uit Turin zijn berigten te Parijs aangebragt, welke eenigen indruk hebben gemaakt. Er heerschte in die stad eene merkbare onrust. Eene wapenschenking over het garnizoen was afgeaagd, dewijl de soldaten het plan hadden gevormd om te roepen: *Leve Karel Albert*, koning van Italië! Ten gevolge van deze geruchten zijn de fondsen der piemontesche leening op de beurs van Parijs gedaald.

— Den 5den dezer is, op den spoorweg tusschen Nimes en Alais, door het breken van een wiel van eenen der waggons, weder een ongeluk gebeurd. Van 76 personen, die men op den trein bevonden, zijn 48 dode, en 28 zwaai aan de hand. Het geval zou, echter waarschijnlijk nog treuriger geweest zijn, ware het niet, dat de machinist, met groote tegenwoordigheid van geest, den trein terstond van de loodmotief losgemaakt had.

— Er zijn gisteren avond, bij uitdagegewone gelegenheid, tijdingen uit Madrid van den 6den ontvangen. De *Impartial* spreekt van eenige onlusten, die aan de universiteit van Salamanca voorgevallen zouden zijn. — De demissie, welke de koning van Madrid, heden aangeboden, is aangenomen. — Tot onder-secretaris van buitenslandsche zaken is don *Antonio Caballero* benoemd. — De *Universal* en *Espagnol*, die in regten betrokken waren, zijn door de jury vrijgesproken. — De bekende *Borro*, die in 1841 *Munagorri*, den bewoender der opelanteligen in Navarra, die *verdede de suar*, met hem gekozen hadden, gevangen nam, is den 28sten te Samblina, bij Pamplona, met verscheiden dolksteken vermoord geworden.

SPANJE.

Madrid, 6 mei. In Granada is eene vreesachtige ontzetting van waggons, met onrusten hebben doorgenomen; de rampzwaare hadden het plan opgevat, om de bergrijke en milde klimaat te verlaten, en te gaan wonen bij tijds ontzetting. De vreesachtige arrestatiën plaats gehad, door het ferme gedrag der onrustige menigte bewaard gebleven.

— Jij Zamora wordt gerucht, dat in den avond van den 27sten in de kerk van het provincieal gebouw van Zamora, de geregeldheden, die plaats hebben, door de goede maatregelen der overheid heeft alle recht, geen gevaar gehad.

Binnenlandsche berigten.

Overijssel, 13 mei. Heden is voor den hooft raad, kamer van strafzaken, behandeld het beroep in cassatie van den heer *K. van Bult*, te Zwolle, den 13den dezer aangevoerd van eene *Kritiek der Trovredede*, *Utopisch*, *Utopisch*, *Utopisch*, *Snelwagen*, die bij arrest van het provincieal hof in Overijssel van 5 maart 1841, in hooger beroep, geen als door de arrondissement-regbank te Zwolle, den

15den januari berorens schuldig verklaard is aan het boosaardig en openbaar aanranden van de waardigheid en het gezag van den koning en het op gelijke wijze honen, smaden en lasteren van den persoon des konings, en te dier zake, met bekrachtiging van het kennis des eersten regters, is veroordeeld tot eene correctionele gevangenisstraf voor den tijd van twee jaren.

De raadshier mr. de Greve heeft ook in deze zaak een uitvoerig en belangrijk rapport uitgebragt. Die zaak was wel in de hoofdzaak overeenkomstig aan de gisteren behandelde zaak, ten gevolge van de gezeten incidenten, van meer ingewikkeld aard, terwijl in eene memorie van de Raad, aan den raad ingediend, niet minder dan tien middelen van cassatie zijn voorgedragen. Zoo wordt, onder anderen, beweerd: 1o. schending van art. 20 der wet op de Regterlijke Organisatie, en de art. 7, 211, 388, 2de lid, van het Wetboek van Strafvordering; 2o. verkeerde toepassing van artikel 380, 2de lid, in verband met art. 388, 2de lid, van het Wetboek van Strafvordering; 3o. schending en verkeerde toepassing van artikel 114, 2de lid, van het Wetboek van Strafvordering; 4o. verkeerde toepassing van de artikelen 94, 114, 380, 2de lid, van het Wetboek van Strafvordering; 5o. verkeerde toepassing van artikel 114 en 118 van het Wetboek van Strafvordering; 6o. verkeerde toepassing van artikel 380, laatste lid, en artikel 210 en 205 van het Wetboek van Strafvordering; 7o. schending van artikel 1 der wet van juni 1830, van artikel 4 der wet van mei 1829 en van artikel 75 en 76 der grondwet, enz.

Mr. D. Donker, *Cartus* is ook voor dezen requirant van cassatie opgetreden. Hij heeft zich, nopens het recht verband van de vrijheid van drukpers hier te lande, aangewezen en gisteren aangewezen en betoogd heeft. Doch hij ontwikkelt, als hier meer te pas komende, het punt van onverantwoordelijkheid der drukkers of uitgevers, zoodra de schrijver bekend is, en als ten deze plaats heeft. De drukpers is niet anders dan eene copieër-machine; de drukker is copist, meestal niet op de hoogte der zaak, welke door den schrijver is behandeld, hem tot deelgenoot van de misdrijven der schrijver. Het werk van het gebed aan de censure der onkunde onderwerpen; dat is de vrijheid van drukpers verrijken.

De verantwoordelijkheid van den copist, zoo lang de auteur niet was aangewezen, is redelijk en noodzakelijk; hij moet als de schrijver worden aangemerkt en behandeld, en zich niet achter zijne drukpers kunnen schuilen; maar zoodra de schrijver is aangewezen, wordt hij, machine, onschuldig aan het misdrijf. Het is het schrift kon zijn opgesloten.

De gulden beginsel is nog bij de wet van 28 september 1814, behouden, doch slechts voor den hoon tegen de schrijver in zooderre uitgevaard, dat in de wet van 1814, die wet voorzien, de schrijver in handen der justitie moet kunnen komen.

Pleitor klaagt nu het arrest van Overijssel aan, wegens schending van artikel 4 van het besluit van 15 januari 1814, en verkeerde toepassing van de zoe...

Plator stelt, dat de schrijver volgens niet... niet onherroepelijk is uitgemaakt, dat hij werkelijk... alleen twijfel de schrijver van het gecri... Hieruit zoude volgen, dat de regel zou zijn de aansprakelijkheid des drukkers, ten zij... regel uitgemakkt ware, dat een ander... intusschen spreekt de wet niet; zij zegt, integendeel, de drukker is alleen aansprakelijk, indien de schrijver niet bekend is of aangewezen kan worden. En zoo moet het ook zijn, want de vrijzinnige steller van het besluit van 1814 wilde niet, dat er een drukker... ware, er volstrekt... plagtoffer zijn moest, en dat, zoo men den schuld... niet kan vinden, maar een onschuldige gestraft moet worden. Het is zeer gevaarlijk zijn; die zal niet... door den Raad.

Plator weder spreekt vervolgens de opvalling van het... dat, kort weg, de wet van 28 september 1814, als eene algemeene wet op drukpers... heeft verklaard; de vraag van... tegen den schrijver

ver gaat den drukker niet aan, en is in elk geval een onderwerp van later zorg, hetwelk hier niet te pas komt.

Bij eene algemeene verantwoordelijkheid, des drukkers, ware de vrijheid van drukpers, door den wetgever van 1814 verlaten, vernietigd. De hoofdzak was voor hem de bedoelde vrijheid; bijzaken, het onvervolgd laten des needs van misbruiken, kon dat hoofdbeginsel niet schaden. Zoo begrepen het ook de opvolgende grondwetten.

Eene vervolging behoort geen middel te zijn, om met zekerheid den naam eens schrijvers bekend te maken, en de wetten zijn niet gemaakt tot het mees te gemak van aanklagers en regters, maar tot verzekering van de regten en belangen van allen; en als die regten of belangen mogten vereischen, dat soms een driedubbel onderzoek plaats hebbe, dan zoude zulks het recht niet geven van den weg der wet af te dwalen en eene wettige verdediging gemakshalve af te wijzen.

Plator stelt, dat het hof daarom geschonden heeft... 1814, omdat... meer heeft opgelegd te doen, dan dit artikel van hem vordert, om zich tegen alle aansprakelijkheid vrij te waren. Het heeft bovendien geschonden het regtsbeginsel, dat men in appel kan aanvoeren en bewijzen, wat men in eerste instantie had verzuimd aan te voeren en te bewijzen; en het hof heeft de wet van 1816 buiten hare grenzen gevoerd.

Plator betoogt weder, dat het ook hier alleen de beoordeeling der troonrede geldt, dat is van de openlegging van staats-aangelegenheden, dat is van eene daad van regering; en nu is de eenige vraag, of de smadelijke beoordeeling van zulk eene daad valt in artikel 1 der wet van 1830. Maar noch koning, noch vertegenwoordiging hebben er dit in opgesloten geoordeeld; die wet is dus niet toepasselijk.

Met vertrouwen wacht plator des Raads beslissing af, omdat de wet de drukkers niet heeft willen brengen in den toestand, dat zij hun beroep niet meer zouden kunnen uitoefenen, zonder een regtsgeleerde aan de eene zijde, een openbaar ambtsenaar aan de andere zijde en een voorbeeld van kieschen toon voor zich te hebben. Wil de wet dat niet, de Raad zal ook alzo niet beslissen; want deze is en zal niet anders zijn dan het spraakvermogen der yet.

Het ministerie van... bij monde van den advocaat-generaal *Dekoh*, op dinsdag, 21 juni staande, zijne conclusie in deze zaak nemen.

Rotterdam, 24 mei. Wij haasten ons, den volgende brief, die ons heden door een geacht handels-huis hier ter stede wordt medegeleed, aan onze lezers mede te deelen, terwijl wij verzoeken voor de waarheid geheel en al te kunnen instaan.

Alga, 24 april 1846.

»Wij haasten ons u hiermede de aangename tijding mede te deelen, dat, volgens eene gisteren hier ontvangen ukase uit St. Petersburg, de nederlandsche schepen, die naar goederen van allerlei aard, niet alleen uit nederlandsche, maar ook uit vreemde havens aankomen, tot den 15den juli, ouden stijl, dezes jaars, van de tot nu toe vastgestelde bepaling van eene tolverhooging van 50 pct. vrij zullen zijn; na verloop van desden termijn treedt; echter, de vroegere bepaling weder in werking.» (N. N. C.)

Utrecht, 9 mei. Gisteren werd het honderdjarig bestaan der Hernhuttersche gemeente te Zeist op eene plegtige en indrukwekkende wijze gevierd. Van alle kanten des lands waren belangstellende vrienden... het ruime godshuis ten naastenbij de gemeente kon bevatten. Bij deze gelegenheid was er diher de heer burgemeester van Bern, waaraan ook de heer gouverneur, als lid van het collegie van overzigt, deel nam.

Zeeuwarden, 9 mei. Wij kunnen thans met zekerheid melden, dat de stroomvaart tusschen Amsterdam en de Lemmer, na eene langdurige staking, op vrijdag den 15den mei ainstande weder geopend zal worden, van welker dag af het vertrek is bepaald van Amsterdam des vrijdags, maandags en woensdags, des ochtends ten 7 ure, en van de Lemmer des zaturdags, zondags en den 2den dings, des middags ten 12 ure. Een ieder verheugt zich over deze verbeterde communicatie.

De landlieden in deze provincie verklaren in het algemeen, dat de poters, genomen van aardappelen, die door de ziekte waren aangevallen, veel beter gewas (naar het uiterlijk der plant te oordeelen) zullen opleveren dan de poters van goede en gezonde aardappelen.

De sprake, dat de bepaling van het terrein voor den aan te leggen hoofd-spoorweg door deze provincie onverwijld geschieden zal en dat in onderscheidene prieten en dagelijks reeds ingenieurs zich onledig houden de verschikte gronden en het met zoo weinig mogelijk schiedingen te kampen terrein

op te sporen, waardoor de omerneming van dien weg zeer bevorderd zal worden. (A. H. B.)

Middelburg, 12 mei. Uit vele gedeelten der provincie, komen de gunstigste berichten in, nopens het te veld staande gewas. De berichten nopens de tarwe loopen zeer uiteen; op sommige plaatsen heeft dezelve, zoo mede de wintergerst en de rogge, door het natte voorjaar geleden; de laatste gewassen staan niet schoon in Zeouwsch-Vlaanderen. Aangaande de zomervruchten, valt, natuurlijk, nog niet veel te berichten.

Tiel, 13 mei. Gisteren avond is alhier gewaankelijk binnen gebragt de persoon van... van *Riemsdijk*. Genoemde persoon heeft zich, naar wij vernemen, schuldig gemaakt aan het slagen van een rund in eene weide, nabij Lienden, terwijl hij zich de beste stukken vleesch van hetzelfde bedreigelijk had toegesond en in eenen zak medegevoerd, en de romp van hetzelfde in de weide had laten liggen.

Jugzonden stukken.

Het een en ander over de IJsselnooden.

(Brokstuik uit eenen brief.)

— — — Doch ter zake.

Ik heb het verzoekschrift der belanghabbenenden bij de boorden van den IJssel, in het dagblad *Overijssel*, en het belooft, dat de redactie aan hetzelfde vooraf zendt, met aandacht gelezen. Ik kan evenwel geenszins deelen in den lof, dien gij er aan toerwaait, evenmin als in de hoop op eenen gunstigen uitslag, welken gij er u van voorstelt. Het verzoekschrift en het vertoog zijn beide vol van valsche denkbeelden en beschouwingen, en dragen de kenmerken van gesteld te zijn door in het vak geheel onkundige personen. Uit vele slechts één voorbeeld; want meer zal u al lezende van zelf in het oog vallen. De snippelingsche overlaat, toch, moet niet dienen, om het water, eer het tot eene hoogte komt, die den gelderschen dijk in gevaar zoude brengen, in Overijssel te doen stroomen. Het doel er van is veel eer het ontzetten van de dijken op den linker- en rechter riuier-oever beneden den overlaat, want de overlaten, die, zoo als de snippelingsche, het water op eenen anderen boezem brengen, doen nu naar beneden en niet zoo zeer naar boven. Breken de dijken aan de geldersche zijde door, dan wordt slechts eene smalle strook lands gewonnen en het water vindt door de grift bij Hattem eene geleidelijke ontlasting. Doch beswijken de dijken op den rechter oever, dan wordt geheel Salland en Mastenbroek overstroomd, en het water kan zich niet dan zeer gebrekkig ontlasten door het Zwartewater en de drie Mastenbroeker sluisen ontlasten. De sallandsche dijken hebben dus onzijdig meer belang bij den overlaat op den Snippelingsdijk, dan de veluwsche. Er zal toch niet beweerd kunnen worden, dat, bij eene doorbraak, Overijssel niet onvoldig meer schade zal lijden; dan door het, op een bepaald tijdstip op eene bekende plaats langzaam binnenloopen van het overlaatswater? Dat dit water nu zoo slecht afloopt, hebben de overijsselschen zich zelve te wijten.

Ik zie u reeds meermalen het hoofd schudden, en, zoo ik bij u was, zoudt ge voorzaker mij het oude verwijt weer doen, dat ik een overbeterlijk voorstander van overlaten ben. Daarvoor wil ik thans niet u niet twisten, maar u hoer enige lasten opgeven, waaruit resultaten zullen voortvloeijen, welke gij stellig niet verwacht, en die mij het boven gezegd ongunstig oordeel doen vellen en maken, dat ik niet deel in de hoop op eenen gunstigen uitslag van de verzoekschriften, zoo als ze zijn ingerigt.

Bij de overeenkomst, in het jaar 1771 tusschen Pruissen, Gelderland en Holland gesloten, is vastgesteld eene meer gelijkmatige verdeling van het water, dat de onverdeelde Rijn afvoert over de nederlandsche rivieren. De Waal zoude er van afvoeren $\frac{1}{3}$, de Rijn, door een nieuw te graven kanaal $\frac{1}{3}$, waarvan de IJssel weder $\frac{1}{3}$, dat $\frac{1}{3}$ van den onverdeelden Rijn, ontvangen zou. Om danzelfen dit geregte deel te bezorgen, werd een geheel nieuwe mond gegraven, en het verloop er van belet door de krib, die men nu zoo veel verwijt en welke in het verzoekschrift als de eenige oorzaak van de overstromingen wordt opgegeven. Men heeft meermalen onderzocht, of deze verdeling van het water stand heeft bij den hooftlood. De bevelen van den koning van 1812, even als van 1790, dat de Waal ontving 0,7, de Neder-Rijn 0,3, en daarvan de IJssel slechts 0,25. In de plaats van $\frac{1}{3}$ van den onverdeelden Rijn werd er dus door den IJssel maar $\frac{1}{4}$ weggevoerd. Volgens waarnemingen, in 1819, gedaan, was dat $\frac{1}{4}$ nog tot $\frac{1}{5}$ verminderd. De IJssel kan dus nog eene aanzienlijke hoeveelheid waters meer ontfangen, voor dat hij afvoert wat hij afvoeren moet, en toch wordt in het verzoekschrift op eene meer geëvenredigde waterbedeeling aangedrongen; — wordt die wensch ingewilligd, dan zullen de adressanten zich bitter te leur gesield zien.

Gij zult dit onkenne en tegen deze waarnemingen uwe ondervinding stellen, dat er werkelijk veel meer water op den IJssel is dan immer vroeger. Doch dan antwoord ik, dat gij den IJssel niet in dezelfde geheel hetzelfde naar de zee afvoeren, maar nu goedgeregeld.

Ten bewijzen hiervan zoud ik u hierbij twee stukken van de gemiddelde waterhoogten sedert 1771 tot 1842, de eerste berekend over het eerste jaar de andere over de zomermaanden, af van 15 mei tot den 15den oktober. Ik heb ze... uit eene brochure van den heer inspecteur van den waterstaat

aanpak, en vermeerderd met de kolom, waarin de verandering in de hoogte van den waterspiegel is aangegeven.

PLAATSEN DER VLAANKINGEN.	1772—1781.	1782—1791.	1802—1801.	1802—1810.	1811—1820.	1821—1830.	1831—1840.	VERANDERINGEN IN DEN WATERSPIEGEL.	Stand des waters op 26 aug. 1812.
Pannerden	2,697	2,694	2,769	2,867	3,109	2,828	2,604	0,093 verlaagd.	2,642
Arnhem	2,698	2,394	2,308	2,278	2,246	2,235	2,162	0,476 verlaagd.	2,041
Westervoort	1,541	1,432	1,428	1,457	2,333	2,248	2,162	0,085 verlaagd.	2,093
Doesborgh	1,587	1,490	1,511	1,296	1,303	1,344	1,369	0,352 verhoogd; sedert 1811: 0,136.	1,413
Zutphen	1,587	1,490	1,511	1,296	1,303	1,344	1,369	0,352 verhoogd; sedert 1811: 0,136.	1,397
Deventer	1,587	1,490	1,511	1,296	1,303	1,344	1,369	0,352 verhoogd; sedert 1811: 0,136.	1,336
Katwijk	1,587	1,490	1,511	1,296	1,303	1,344	1,369	0,352 verhoogd; sedert 1811: 0,136.	0,634
Kampen	1,587	1,490	1,511	1,296	1,303	1,344	1,369	0,352 verhoogd; sedert 1811: 0,136.	0,888
Ende Gansloep	1,587	1,490	1,511	1,296	1,303	1,344	1,369	0,352 verhoogd; sedert 1811: 0,136.	0,785
									1,289
									1,096

PLAATSEN DER VLAANKINGEN.	1772—1781.	1782—1791.	1792—1801.	1802—1810.	1811—1820.	1821—1830.	1831—1840.	VERANDERINGEN IN DEN WATERSPIEGEL.
Pannerden	2,383	2,530	2,469	2,858	2,639	2,603	2,408	0,173 verhoogd.
Arnhem	2,305	2,232	1,904	1,997	2,906	2,060	1,811	0,684 verlaagd.
Westervoort	1,237	1,362	1,102	1,356	2,137	2,167	1,982	0,206 verlaagd.
Doesborgh	1,237	1,362	1,102	1,356	1,445	1,599	1,416	0,173 verhoogd.
Zutphen	1,237	1,362	1,102	1,356	1,445	1,599	1,416	0,173 verhoogd.
Deventer	1,237	1,362	1,102	1,356	1,445	1,599	1,416	0,173 verhoogd.
Katwijk	1,237	1,362	1,102	1,356	1,445	1,599	1,416	0,173 verhoogd.
Kampen	1,237	1,362	1,102	1,356	1,445	1,599	1,416	0,173 verhoogd.
Ende Gansloep	1,237	1,362	1,102	1,356	1,445	1,599	1,416	0,173 verhoogd.

Uit die staten blijkt, dat de waterspiegel op den Nederrijn te Pannerden en te Katwijk is verlaagd, dat de rivier te Westervoort, omhoog beneden de burchte krib, ook het geval is, dat die spiegel van Doesborgh af tot het Katwijk is verhoogd, dat de waterspiegel te Deventer, Katwijk en Kampen is verlaagd, dat de waterspiegel te Zutphen, Doesborgh, Westervoort, Arnhem, Pannerden, Katwijk en Kampen is verhoogd, dat de waterspiegel te Zutphen, Doesborgh, Westervoort, Arnhem, Pannerden, Katwijk en Kampen is verhoogd.

MIDDENSTAND OVER HET GEHEELE JAAR.

MIDDENSTAND OVER HET ZOMER-VAARZEN.

tijdvak van 1771—1840, ruim 1 palm, meer dan te Doesborgh, en in het tijdvak van 1811—1840 bij na 1 palm meer dan te Deventer bedraagt.

6. dat de verhooging van den waterspiegel dus niet is toe te schrijven aan het opmaken van de bewuste krib, maar

7. dat de oorzaak er van op den IJssel, zelven gezocht moet worden.

Wilt ge dus ontlasting van het water, dat op sommige punten, in vergelijking tot andere, zeker te hoog is, — ge dan na, welke werken en op sommige punten in den IJssel zijn aangelegd; of er ook kribben zijn, die de rivier te veel benaauwen; of er ook op andere plaatsen aangelegd moeten worden, om het al te veel inscharen van dit overte voorkomen, en eene ophooging van het rivierbed, dops de instortende aarde te beletten; of de steenfabriken selve niet zeer veel tot het kwaad bijdragen, — met één woord, zoek uw heil niet, zoo als te dikwerf in alles geschiedt, ver af, maar in uw nabijheid.

Latere opgaven van waterhoogten dan de medegedeelde, heb ik niet. Ik kon dus de berekeningen niet verder doorzetten dan de heer eorloop gedaan heeft. Misschien zijt gij wel in de gelegenheid die opgaven te verkrijgen en kunt dan zelf gemakkelijker de berekeningen maken en de gevolgen er uit afleiden.

Daarom kan niet gij de kennis van den waterstand op den 26 augustus 1812, welke als de normale middel-zomerstand wordt aangenomen. Ik heb denzelven dus in eenen der staten gevoegd. Zoo ge dan de waterstanden over het laatste 5-jarig tijdperk berekend zult hebben, kan die opgave welke de betrekking van dien waterstand aan de eene peilschaal tot de andere aantoot, tevens dienen om te onderzoeken, of de verhooging van den waterspiegel, even als vroeger, onregelmatig op den IJssel is voertgegaan (zoo als ik stellig vermoed, dat de uitkomst zal leeren) dan wel gelijkmatig, over de geheele lengte van den IJssel.

Wilt ge zelf de berekeningen niet maken, zend mij dan de opgaven maar; ik zal trachten er tijd voor te vinden.

De ontvanger van dezen brief achtte den inhoud belangrijk genoeg; om denzelven bekend te maken, en heeft de geachte redactie der *Arnhemse Courant* bereid gevonden daartoe mede te werken. Hij is er niet in geslaagd de opgaven der waterhoogten over de laatste vijf jaren aan al de opgegevene peilschalen te verkrijgen. Om het groot gewigt, dat deze aangelegenheid heeft, verzocht hij weder, welke dezelve bezitten mocht, om de noodige berekeningen te doen en dezelve openbaar te maken.

Abvertentien

NEDERLANDSCHE Rijn-Spoorweg-Maatschappij.

Het HOOFDBESTUUR brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat hetzelve voornemens is, in vijf percelen, bij inschrijving, aan te besteden:

1. Het MAKEN van eene AARDENBAAN.
2. De LEVERANTIE van HOUTMATERIALEN.
3. De LEVERANTIE van SPOORSTAVEN en HOUTSCHROEVEN.
4. De LEVERING van BOUTEN, MOEREN, KRAMMEN, enz.

Alles ten behoeve van den aan te leggen Zijtak, tot verbinding van den Rijn-Spoorweg met het Entrepôt-Dok te Amsterdam.

B. Het daarstellen van een GEBOUW tot de ontvangst van Koopmansgoederen met Localen ten dienste van het Hoofdbestuur, en van een Gewonken Spoor, op het Stationsplein te Amsterdam.

De Gedagden zullen op Maandag den 15den Mei, vóór of op den 5den Juni, aanstaande, vóór 10 uur, in de Bureaux van den Rijn-Spoorweg te Amsterdam, Utrecht en Arnhem, en in de voornaamste KOFFIJHUIZEN en LOGEMENTEN, waar zulke gebruikelijk is, openbaar worden ingelezen.

De noodige inlichtingen zullen Veertien Dagen te voren, bij den INGENIEUR DIRECTEUR der Maatschappij N. J. VAN DER LEE, te Utrecht en bij den HOOFD-OPZIGTER van G. TIMMERMAN, te Amsterdam, te bekomen zijn.

Amsterdam, den 5den Mei 1846.

Het Hoofdbestuur der Nederlandsche Rijn-Spoorweg-Maatschappij.
L. J. ENTROPEN, President.
Ter Ordonnantie van hetzelve
J. C. S. JACOBS, Secretaris.

NEDERLANDSCHE Rijn-Spoorweg-Maatschappij.

Het Hoofdbestuur brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat, te rekenen van den 15den Mei aanstaande, het Station te Driebergen zal zijn ingerigt tot het ontvangen van KOOPMANSGOEDEREN, welke men door den Rijn-Spoorweg zoude wenschen te doen vervoeren.

Amsterdam, den 13den Mei 1846.

Het Hoofdbestuur der Nederlandsche Rijn-Spoorweg-Maatschappij.
L. J. ENTROPEN, President.
Ter ordonnantie van hetzelve
J. C. S. JACOBS, Secretaris.

VRIJWILLIGE VERKOOPING

Utrecht, op Vrijdag den 22sten Mei 1846.

In het Pakhuys op de van Wijk's Markt, nro 228, zullen openbaar worden verkocht en gepolijste MARMERS, waaronder van zeldzame, alzo voorkomende qualiteiten, bestaande in plus minus 30 complete, naar den laatsten smaak bewerkte, gepolijste diverse marmoren **SCHROOFSTEEN-MANTELS**, **WASSTEN**, **MARMOEREN**, **WASSTEN** op diverse Fiedestellen, **SPINKEN** en **GRIFFOENEN**, tot versiering van Vestibules, Terrassen, Balcousses, op Bruggen op Buitenplaatsen; voorts **Blokken Carrarisch en ander MARMER**, **porcelein en jaaren HAARDEN** en **KAGCHELS**, enz.

Alles tot fabrieksprijzen **UIT DE HAND** te koop, en te bevragen en te zien aan gemeld Pakhuys.

Door den Edel Achibaren Heer Regter-Commissaris in het Faillissement van **ELIAS DEKKER**, Koopman te Harderwijk, is de verificatie der schuldeveroordeelingen aan bekende en onbekende Schuldeischers, de hypotheekten en de Pand- of Hypotheekhebbenden daaronder begrepen; bepaald op den 27sten Mei e. d. t. d. des morgens ten elf ure, in het Paleis van Justitie te Arnhem.

De Curafers in voornoemd Faillissement zijn **Mr. G. A. DE MEESTER**, en **Mr. D. VAN MEURS**.

TE KOOP aangeboden eene, zoo goed als nieuwe, **SOCIABLE** voor 6 personen, elegant model, uiterst ligt, geschikt voor een en twee Paarden, van Lantarens voorzien en bekled met wit Laken, zuden Pansement, enz. b. benrens een nieuw **TILBURY** of **WAGENTUIG**, met het beste soort Russisch Zilver gemonteerd; alles soffit en gamsgaam niet gebruikt. — Te bevragen bij **J. THIESEN**, Stalhouders te Zutphen, en bij den Heer **W. HAMER**, in het Logement de Kroon, te Brummen. — Brieven franco.

DILIGENCE-EN SPOORWEG-EXPEDITIE.

VAN HEUMEN, KOENS en VAN HUNSTER.

Van Arnhem naar Doesborgh, Doetinchem, Zutphen, Deventer, Zwolle, Goor, Oudenhoop, Lingen, Enschede en Nijmegen, na aankomst van den 2den Spoortrein des middags ten 11 ure.

Men belast zich voortdurend met het verzenden van goederen en waarden over alle Spoortreinen, tegen zeer billijk tarief.

Stoomboot-dienst

Rotterdam, Vreeswijk en Culemborg.

Van Rotterdam: des namiddags ten 2 ure, en des Maandags avonds door naar Culemborg.

Van Vreeswijk: des morgens ten 9 ure, en alleen des Dingsdags door naar Culemborg.

Correspondentie met de stoombooten van Culemborg en Utrecht op Rotterdam en Amsterdam, waartoe Diligences geregeld bij aankomst ten dienste staan.

Zoodat men op éenen dag van Arnhem naar Rotterdam heen en terug kan reizen.

N.B. Personen-kaartjes kunnen bekomen worden bij den Heer **J. VAN DYKHOORN**, op de Receptie van het Stationsgebouw van den Rijn-Spoorweg te Arnhem.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 15 Mei 2 Bl 2 Dater 5 Dain: gew. 9 gev. 4 D.

Te Arnhem, bij **G. A. THIESEN**, Boekdruker.